

KORRALDUS

24.04.2025 nr DM-124698-53

Kirikla kruusakarjääri keskkonnaloa nr KL-519576 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 ning tuginedes Saue Vallavolikogu 15.08.2023 otsusele nr 38, 27.02.2025 otsusele nr 5, Riigimetsa Majandamise Keskuse 20.01.2025 kirjale nr 3-1.1/2023/3910, Transpordiameti 15.06.2023 kirjale nr 7.1-7/23/13434-2 ja AS-i Tariston taotlusele nr T-KL/1018501-2, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. anda AS-le Tariston (registrikood 10887843) Kirikla maardlas Kirikla kruusakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks keskkonnaluba nr KL-519576 kehtivusajaga 7 aastat;

1.2. seada antavale keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:

1.2.1. Kaevandamisala teenindav väljaveotee planeerida Kirikla kruusakarjääri lõuna osast Kirikla-Kohatu teele (nr 2970220) suunaga 11220 Kernu-Kohila teele.

1.2.2. Kirikla-Kohatu tee nr 2970220 kasutamiseks tuleb keskkonnaloa omajal sõlmida leping Riigimetsa Majandamise Keskusega, kes määrab ka tee kasutamise tingimused (sh nõuded korrashoiule).

1.2.3. Keskkonnaloa omajal tuleb väljaveoks kasutada soovitav ristumiskoht riigitee 11220 Kernu-Kohila km-l 2,525 rekonstrueerida vastavalt Transpordiameti nõuetele. Ristmiku ümberehitamise projekt kooskõlastada Riigimetsa Majandamise Keskusega.

1.2.4. Enne kaevandamistegevusega alustamist viia Kirikla-Kohatu tee tolmuva katte alla vähemalt riigitee kaitsevööndi (30 m) ulatuses.

1.2.5. Karjääri lubatud tööaeg on esmaspäevast reedeni kella 8.00–17.00.

1.2.6. Kaevandamisala nõlvad kujundada lauged, et mitte takistada loomade loomulikku liikumist looduses.

1.2.7. Kaevandamine peab toimuma järk-järgult, alustades ala lõunaosast.

1.2.8. Katendivallid rajada lähimate elamute suunale.

1.2.9. Kaevandamisprojekt kooskõlastada Saue Vallavalitsusega enne kaevandamisega alustamist.

1.2.10. Kaevandamisala korrastada paralleelselt kaevandamistegevusega järk-järguliselt, et vähendada rohekoridorile levivaid häiringuid (tolm, müra ja loomade liikumisteede hävimine).

1.2.11. Kaevandamisala korrastamisprojekti tuleb ette näha metsa istutus. Korrastamisprojekt kooskõlastada Riigimetsa Majandamise Keskuse ja Saue Vallavalitsusega.

1.2.12. Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnanõu omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Müra piirtasemete ületamisel rakendada kohele leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks.

1.2.13. Purustus-sorteerimissõlm asub kaevandamisala kõige madalimas punktis, maksimaalselt kaevandamisala lõuna osas ega tohi töötada lindude pesitsus- ja poegade üleskasvatamise ajal vahemikus 15.04-15.07.

1.2.14. Sademetevases ajal kasutada niisutamist tolmu leviku tõkestamiseks tolmu tekkekohtades ja selle tootmismaalt väljalevikukohtades (sh piirdealadel ning purustussõlmes) ning väljaveoteede piirdealadel regulaarne teede puhastamine, vältimaks tolmu levikut väljaspool kaevandamisala.

1.2.15. Metsaraie, raadamine ja katendi (pinnase) koorimine määraldisel ning selle teenindusmaal ei ole lubatud lindude pesitsus- ja poegade üleskasvatamise ajal vahemikus 15.03-15.08. Olemasolevad kuklaspesad tuleb ümber asustada enne raie tegevust. Pesade ümberasustamiseks esitada loa andjale Vabariigi Valitsuse 15.07.2004 määruse nr 248 „Kaitsealuse liigi isendi ümberasustamise kord“ kohane taotlus.

1.3. avalikustada AS-le Tariston keskkonnanõu nr KL-519576 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on keskkonnanõu nr KL-519576 lahutamatu osa. Keskkonnanõu nr KL-519576 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnanõu taotluse läbivaatamine

AS Tariston (registrikood 10887843, aadress Toompuiestee 35, Põhja-Tallinna linnaosa, Tallinn; edaspidi ka *ettevõtte*) esitas 05.06.2023 Keskkonnaametile taotluse Kirikla kruusakarjääri keskkonnanõu saamiseks. Esmataotlus on registreeritud KOTKAS-s 04.05.2023 menetluse nr M-124698 juurde, korrigeeritud taotlus 05.06.2023.

Taotletav Kirikla kruusakarjäär asub Harju maakonnas Saue vallas Kohatu külas riigile kuuluval kinnistul Kernu metskond 15 (katastritunnus 29701:006:0425, registriosa nr 12166150), mille riigivara valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Tegemist on uue määraldisega, mille pindala on 2,95 ha ja teenindusmaa pindala on 5,88 ha.

Taotletav määraldis hõlmab Kirikla lubjakivimaardla (registrikaart nr 0983) ehituskruusa aktiivse tarbevaru ploki 3 täielikult. Määraldisega seotud varukogused on järgmised: ehituskruusa aktiivne tarbevaru on 79 tuh m³ ja kaevandatav varu 77,4 tuh m³.

Maavara kasutusalaadeks on teede- ja üldehitus. Kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 13 tuh m³. Keskkonnaloa kehtivusajaks taotletakse 7 aastat ja kaevandatud ala korrastatakse metsamaaks.

Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*) ning keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 04.05.2023 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maa-ameti 09.05.2023 kiri nr 9-3/23/17850-2 ja 08.06.2023 kiri nr 9-3/23/7850-4).

Avalikus kasutuses oleva kohaliku Kirikla - Kohatu tee nr 2970220 äärmise sõiduraja välimine serv jääb taotletava mäeeraldise ja selle teenindusmaa edelaservast ~22 m kaugusele. Kirikla-Kohatu teele on määratud tee kaitsevöönd 20 m sõiduraja äärmisest servast. Taotletaval mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal kattuvust tee kaitsevööndiga ei ole.

Rail Baltic raudtee kavandatav trassikoridor jääb taotletavast mäeeraldisest ja selle teenindusmaast ~13,3 km kaugusele idasuunda.

Taotletava karjääri piires ei asu kommunikatsioone ja ehitisi. Mäeeraldisel ja teenindusmaal läbi viidud inventuuri käigus leiti ja piiritleti III kaitsekategooria linnuliikide mustrahni ja laanepüü leiukohad, mis on kantud Eesti Looduse Infosüsteemi EELIS. Samuti leiti kokku 7 kuklasepesa, mis tuleb ümber asustada enne raiet.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

2.2.1. Taotluse avalikustamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa taotlus on 15.06.2023 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaamet teavitas 15.06.2023 kirjaga nr DM-124698-8 keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus teatasid piirinaabrid soovist saada edasisi teavitusi menetluse käigu kohta (kirjad registreeritud KOTKAS-s vastavalt 27.06.2023 numbriga DM-124698-11, 14.07.2023 numbriga DM-124698-12 ja 27.07.2023 numbriga DM-124698-13). Ühes kirjas edastati ka pöördumine menetlusosalise ning Kohatu küla elanike nimel, milles paluti vastuseid tekkinud küsimustele. Samuti avaldati soovi viia läbi avalik istung asja arutamiseks.

Keskkonnaamet vastas pöördumisele 24.08.2023 kirjaga nr DM-124698-16. Pöördumises esitatud küsimusi ja Keskkonnaameti vastuseid käsitletakse pikemalt käesoleva korralduse punktis 3.4. Lisaks märkis Keskkonnaamet, et võtab soovi avaliku arutelu toimumiseks arvesse ning KeÜS § 48¹ alusel kavandab avaliku arutelu korraldamise keskkonnaloa eelnõu avalikustamise etapis.

Avalikustamise käigus teatas Transpordiamet 15.06.2023 kirjaga nr 7.1-7/23/13434-2 (registreeritud KOTKAS-s 15.06.2023 numbriga DM-124698-10), et nõustub loa taotlusega järgmistel tingimustel:

1. oleva ristmiku, riigitee 11220 Kernu-Kohila km 2,525, gabariidid ei vasta maavara väljaveoks vajalikele nõuetele, seega tuleb väljaveoks kasutatav ristumiskoht rekonstrueerida ning selleks kõigepealt taotleda Transpordiametilt EhS § 99 lõike 3 alusel nõuded projekti koostamiseks;
2. samuti tuleb ette näha kasutatava kohaliku Kirikla-Kohatu tee viimine tolmuva katte alla vähemalt riigitee kaitsevööndi (30 m) ulatuses, sest vastavalt liikluseaduse § 7² lõikele 1 on keelatud teed kahjustada ja risustada.

Transpordiameti soovitud nõuete keskkonnaloale lisamist on kaalutletud käesoleva korralduse punktis 3.4.

2.2.2. Eelnõude esmakordne avalikustamine

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav

avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet 19.12.2023 haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid 19.12.2023 kirjadega nr DM-124698-19 ja DM-124698-20 ning täiendavalt saadeti eelnõud menetlusosalistele 03.01.2024 kirjaga nr DM-124698-22.

Tuginedes KeÜS §-le 48¹ ja HMS §-le 50 korraldas Keskkonnaamet ettepanekute ja vastuväidete arutamiseks 02.01.2024 Haiba rahvamajas avaliku istungi. Avaliku istungi protokoll on registreeritud KOTKAS-s 03.01.2024 kirja nr DM-124698-22 juurde. Avalikul istungil arutletud teemad on toodud korralduse punktis 3.4.2.

Eelnõu avalikustamise käigus soovis menetlusosaline H.T 05.01.2024 e-kirjaga (registreeritud KOTKAS-s 05.01.2024 numbriga DM-124698-23) selgitust eelnõus esitatud roheala järkjärgulise taastamise kohta. H.T märkis, et avalikul arutelul jäi arusaamatuks, kas AS Tariston nõustus karjääri korrastamisega järkjärguliselt või mitte. Keskkonnaamet vastas 03.04.2025 kirjaga nr DM-124698-50 (pikemalt toodud korralduse punktis 3.4.2).

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis AS-lt Tariston 19.12.2023 kirjaga nr DM-124698-19 arvamust või vastuväiteid keskkonnavalda andmise otsuse ja loa eelnõule kolme nädala jooksul kirja saamisest, hiljemalt kuupäevaks 09.01.2024. AS Tariston teatas 09.01.2024 kirjaga (registreeritud KOTKAS-s 09.01.2024 numbriga DM-124698-24), et nõustub kõigi tingimustega, mis on eelnõus välja toodud ja palus keskkonnavalda välja anda.

2.2.3. Eelnõude täiendamine

HMS § 49 lõige 4 sätestab, et kui eelnõud või taotlust muudetakse pärast väljapanekut isiku kahjuks, kelle õigusi eelnõu või taotlus puudutab, teavitab haldusorgan teda sellest ning annab talle võimaluse tutvuda eelnõu või taotlusega ja esitada selle kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Arvestades avalikul istungi arutatut ning raopesade inventuuri tulemusi, täiendas Keskkonnaamet loa andmise otsuse ja loa eelnõusid ning edastas need tutvumiseks menetlusosalistele 07.01.2025 kirjaga nr DM-124698-41, arvamuse avaldamise tähtajaga 27.01.2025. Muudatuste väheolulisust arvestades ei pidanud Keskkonnaamet vajalikuks eelnõude teistkordset avalikustamist ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, samuti ei olnud põhjendatud asja arutamiseks korraldada uut avalikku istungit.

Täiendatud eelnõude kohta esitasid arvamuse ja ettepanekud RMK (20.01.2025 kiri nr 3-1.1/2023/3910 on registreeritud KOTKAS-s 20.01.2025 numbriga DM-124698-44), menetlusosaline K.K (25.01.2025 kiri on registreeritud KOTKAS-s 27.01.2025 numbriga DM-

124698-45) ja Saue Vallavolikogu (27.02.2025 otsus nr 5 on registreeritud KOTKAS-s 28.02.2025 numbriga DM-124698-47), mida on pikemalt käsitletud korralduse punktis 3.4. Keskkonnaamet täiendas loa andmise korralduse ja loa eelnõusid sh loale kantavaid kõrvaltingimusi teist korda lähtuvalt RMK ja Saue Vallavolikogu märkustest ja ettepanekutest ning edastas kõigile asjaosalistele veel kord tutvumiseks ja arvamuse andmiseks 02.04.2025 kirjaga nr DM-124698-49, arvamuste esitamise kuupäevaga 17.04.2025.

Määratud tähtjaks ettepanekuid/vastuväiteid ei laekunud. RMK teatas 04.04.2025 e-kirjaga (registreeritud KOTKAS-s 04.04.2025 numbriga DM-124698-51), et on täiendatud eelnõudega tutvunud ja kuna RMK varasemate tähelepanekutega on arvestatud, siis märkusi ei ole. AS Tariston teatas 04.04.2025 kirjaga (registreeritud KOTKAS-s 07.04.2025 numbriga DM-124698-52), et nõustub Kirikla kruusakarjääri keskkonnanaloga taotlusele koostatud täiendatud eelnõus toodud tingimustega ja ei esita eelnõu kohta täiendavaid ettepanekuid ega vastuväiteid.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (*KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama *KMH* algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet edastas Kirikla kruusakarjääri keskkonnanaloga taotlusele koostatud eelhindangu ja *KMH* algatamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks Saue Vallavalitsusele 19.12.2023 kirjaga nr DM-124698-19. Menetluse käigus toimunud avaliku istungi käigus arutati muu hulgas ka *KMH* eelhindangus käsitletud. Samuti oli kohalik kogukond saatnud mitmed kirju, milles oli viidanud kaitsealuste liikide võimalikele elupaikadele taotletava karjääri alal. Menetluse jooksul on Saue Vallavalitsus märkinud, et ei saa *KMH* algatamise või algatamata jätmise osas kujundada seisukohta enne, kui *KMH* eelhindanguga seotud asjaolud on selgunud (02.02.2024 kiri nr 7-6/5092-18 on registreeritud KOTKAS-s 05.02.2024 numbriga DM-124698-28 ja 15.02.2024 kiri nr 7-6/5092-21 on registreeritud KOTKAS-s 16.02.2024 numbriga DM-124698-30). Keskkonnaamet vastas Saue Vallavalitsuse kirjadele 07.02.2024 kirjaga nr DM-124698-29 ja 05.03.2024 kirjaga nr DM-124698-33, selgitades viimases kirjas, et pöördumistes esitatud väidete kontrollimiseks on AS Tariston nõus taotletaval alal läbi viima raopesade inventuuri, mille tulemuste põhjal täiendab Keskkonnaamet *KMH* eelhindangu

eelnõud ning saadab uuesti Saue Vallavalitsusele seisukoha võtmiseks.

Vastavalt AS-i Tariston 28.02.2024 kirjale (registreeritud KOTKAS-s 28.02.2024 numbriga DM-124698-31) tellis ettevõtte planeeritud karjäärialale raopesade inventuuri, et kindlalt selgeks teha, kas alal esineb kaitsealuseid linnuliike või mitte. Keskkonnaamet andis raopesade inventuuriks lähteülesande 06.03.2024 kirjaga nr DM-124698-34. AS Tariston teavitas Keskkonnaametit 03.04.2024 e-kirjaga (registreeritud KOTKAS-s 04.04.2024 numbriga DM-124698-35), et linnustiku inventuuri läbiviimiseks on eksperdiga kokkulepe sõlmitud ning töö teostatakse erinevates etappides, millest viimane periood on 20.06-10.07. AS Tariston esitas inventuuri aruande 04.12.2024 e-kirjaga (registreeritud KOTKAS-s 05.12.2024 numbriga DM-124698-38), mille alusel Keskkonnaamet täiendas eelhinnangut ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõud ning edastas uuesti seisukoha võtmiseks Saue Vallavalitsusele 03.01.2025 kirjaga nr DM-124698-39, seisukoha esitamise tähtajaga 27.01.2025.

Saue Vallavalitsus taotles 14.01.2025 kirjaga nr 7-6/5092-28 (registreeritud KOTKAS-s 15.01.2025 numbriga DM-124698-42) KMH algatamata jätmise otsuse eelnõule arvamuse andmise tähtaja pikendamist kuni 28.02.2025 tulenevalt volikogu istungite toimumise ajast. Keskkonnaamet nõustus 20.01.2025 kirjaga nr DM-124698-43 arvamuse esitamise tähtaega pikendama kuni 28.02.2025. Saue Vallavolikogu on KMH eelhinnangu ja keskkonnaloa eelnõule arvamust andes teinud 27.02.2025 otsuse nr 5 (registreeritud KOTKAS-s 28.02.2025 numbriga DM-124698-47), millega nõustus KMH algatamata jätmisega tingimuslikult. Keskkonnaamet kaalutles tingimuste põhjendatust eelhinnangu eri punktides ning leidis, et olenemata mõne algselt kavandatud kõrvaltingimuse sõnastuse muutmisest tulenevalt avalikustamise käigus laekunud selgitustest ja arvamustest, ei muutu lõppotsuse sisu s.o KMH algatamata jätmine. Keskkonnaamet asus seisukohale, et keskkonnaloale kantavate kõrvaltingimuste sõnastust saab vajadusel täpsustada keskkonnaloa andmise korralduse eelnõus ning see saadetakse enne loa andmise üle otsustamist veelkord asjaosalistele arvamuse avaldamiseks.

Keskkonnaamet jättis 21.03.2025 kirjaga nr DM-124698-48 „Kirikla maardla Kirikla kruusakarjääri keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine“ algatamata KMH Kirikla kruusakarjääri keskkonnaloa taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloa kõrvaltingimustena (vt p 3.3.).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 antav keskkonnaluba nr KL-519576 annab AS-le Tariston õiguse Kirikla kruusakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa andmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele

HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Kirikla kruusakarjääri keskkonnaloa taotluse 15.06.2023 kirjaga nr DM-124698-9 Saue Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks, tähtajaga 16.08.2023. Saue Vallavolikogu nõustus 15.08.2023 otsusega nr 38 (registreeritud KOTKAS-s 17.08.2023 numbriga DM-124698-14) tingimuslikult keskkonnaloa andmisega. AS Tariston on Saue Vallavolikogu esitatud kõigi tingimustega nõus (ettevõtte 28.09.2023 kiri on registreeritud KOTKAS-s 28.09.2023 numbriga DM-124698-18).

HMS § 49 lõige 4 sätestab, et kui eelnõud või taotlust muudetakse pärast väljapanekut isiku kahjuks, kelle õigusi eelnõu või taotlus puudutab, teavitab haldusorgan teda sellest ning annab talle võimaluse tutvuda eelnõu või taotlusega ja esitada selle kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Arvestades avalikul istungi arutatut ning raopesade inventuuri tulemusi, täiendas Keskkonnaamet loa andmise otsuse ja loa eelnõusid ning edastas need menetlusosalistele sh Saue Vallavalitsusele 07.01.2025 kirjaga nr DM-124698-41, arvamuse avaldamise tähtajaga 27.01.2025. Muudatuste väheolulisust arvestades ei pidanud Keskkonnaamet vajalikuks eelnõude teistkordset avalikustamist ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, samuti ei olnud põhjendatud asja arutamiseks korraldada uut avalikku istungit.

Täiendatud eelnõude kohta tegi Saue Vallavolikogu 27.02.2025 otsuse nr 5, mida on pikemalt käsitletud korralduse punktis 3.4. Kokkuvõtvalt nõustus kohaliku omavalitsuse üksus eelnõudega, kuid soovis, et neid täiendatakse ja antavale keskkonnaloale lisataks kõrvaltingimusi juurde. Keskkonnaamet täiendas loa andmise korralduse ja loa eelnõusid sh loale kantavaid kõrvaltingimusi teist korda ning edastas kõigile asjaosalistele veel kord tutvumiseks ja arvamuse andmiseks 02.04.2025 kirjaga nr DM-124698-49, arvamuste esitamise kuupäevaga 17.04.2025. Määratud tähtajaks ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmekava, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmekate kohta. Kirikla kruusakarjääri keskkonnaloa taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjäätmekate ei teki. Kaevandamisjäätmekateks võib kvalifitseerida kooritud katendi (kokku 11,6 tuh m³), kuid taotluse kohaselt korrastatakse karjäär metsamaaks ning eemaldatud katend kasutatakse täies mahus ala korrastamisel või võõrandatakse. Kaevandamise ajal on katendivallid efektiivsed müra- ja

tolmutõkked. Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmete eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmelaste siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmete eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Taotletav Kirikla kruusakarjäär asub Rapla maakonna vahetus läheduses ning lähimad killustikku tootvad karjäärid jäävad 5 – 15 km kaugusele. Keskkonnaloa taotluses on kirjeldatud, et arvestades Harju- ja Raplamaa planeeritud ehitusmahtusid, suureneb maakondade ehitusmaavarade vajadus lähiaastail hüppeliselt ning vajaliku ehitus- ja täitematerjali mahu tagamiseks on oluline kasutusele võtta uusi ehitusmaavarade leiukohti. Väljatavate maavarade kasutamine karjääride vahetus läheduses asuvatel ehitusobjektidel aitab minimeerida materjali transpordist tulenevat negatiivset keskkonnamõju ning vähendada objektide ehitusmaksumusi.

Saue Vallavolikogu 15.08.2023 otsuses nr 38 on kirjeldatud, et ettevõttele on saadetud 20.06.2023 täiendav päring, et saada selgitusi kruusakarjääri avamise vajalikkusest. Ettevõtte vastas 26.06.2023 kirjaga, milles põhjendas kruusakarjääri avamise vajalikkust järgmiselt: „Taotletav Kirikla kruusakarjäär asub soodsas asukohas, arvestades suuri taristuprojekte. Eesti on võtnud kohustuseks ehitada põhimaantee nr 2 Tallinna-Tartu-Võru-Luhamaa ja nr 4 Tallinna-Pärnu-Ikla maantee neljarealisteks (2+2) aastaks 2030. Taotletav Kirikla kruusakarjäär jääb ca 7 km kaugusele mööda veoteid järgmisest Tallinn-Pärnu-Ikla põhimaantee võimalikust 2+2 või 2+1 ehitamise teelõigust. Samuti asub Kirikla kruusakarjäär ca 15 km kaugusel Rail Baltic raudteetrassist, mille põhitrass ja enamus maanteeviadukte on alles välja ehitamata. Näiteks on hetkel hankes „Rail Baltica Raplamaa põhitrassi raudteetaristu I etapi ehitustööd“ (sh Kohila liiklussõlm), mille põhiline ehitusaeg jääb aastasse 2024 kuni 2025. Hanke eeldatav vajaminev täitematerjalide maht on üle 1,1 milj m³. Võrdluseks tulevase Kirikla kruusakarjääri taotletav kaevandatav varu on 77,4 tuh m³. Kirikla kruusakarjäär oleks üks lähemaid karjääre Kohila liiklussõlmele.“

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Kirikla kruusakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku

omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Saue Vallavolikogu nõustus keskkonnaloa andmisega tingimuslikult ning taotleja ei ole otsust vaidlustanud. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 21.03.2025 kirjaga nr DM-124698-48 kinnitatud KMH eelhinnangu järelalus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. AS Tariston ei ole seisuga 23.04.2025 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.3.1. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhinnangu ning otsustanud 21.03.2025 kirjaga nr DM-124698-48 Kirikla kruusakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelalusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Kirikla kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugemale võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete peenosakeste häiring. Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus järgmised keskkonnameetmed, millega tuleb loa andmisel arvestada:

1. Kaevandamisala teenindav väljaveotee planeerida Kirikla kruusakarjääri lõuna osast Kirikla-Kohatu teele (nr 2970220) suunaga 11220 Kernu-Kohila teele.
2. Kirikla-Kohatu tee nr 2970220 kasutamiseks tuleb keskkonnaloa omajal sõlmida leping Riigimetsa Majandamise Keskusega, kes määrab ka tee kasutamise tingimused (sh nõuded korrashoiule).
3. Keskkonnaloa omajal tuleb väljaveoks kasutada soovitatav ristumiskoht riigitee 11220 Kernu-Kohila km-l 2,525 rekonstrueerida vastavalt Transpordiameti nõuetele. Ristmiku ümberehitamise projekt kooskõlastada Riigimetsa Majandamise Keskusega.
4. Enne kaevandamistegevusega alustamist viia Kirikla-Kohatu tee tolmuvaaba katte alla vähemalt riigitee kaitsevööndi (30 m) ulatuses.
5. Karjääri lubatud tööaeg on esmaspäevast reedeni kella 8.00–17.00.
6. Kaevandamisala nõlvad kujundada lauged, et mitte takistada loomade loomulikku liikumist looduses.
7. Kaevandamine peab toimuma järk-järgult, alustades ala lõunaosast.
8. Katendivallid rajada lähimate elamute suunale.
9. Kaevandamisprojekt kooskõlastada Saue Vallavalitsusega enne kaevandamisega alustamist.
10. Kaevandamisala korrastada paralleelselt kaevandamistegevusega järk-järguliselt, et vähendada rohekoridorile levivaid häiringuid (tolm, müra ja loomade liikumisteede hävimine).
11. Kaevandamisala korrastamisprojektis tuleb ette näha metsa istutus. Korrastamisprojekt kooskõlastada Riigimetsa Majandamise Keskuse ja Saue Vallavalitsusega.
12. Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks.
13. Purustus-sorteerimissõlm asub kaevandamisala kõige madalamas punktis, maksimaalselt kaevandamisala lõuna osas ega tohi töötada lindude pesitsus- ja poegade üleskasvatamise ajal vahemikus 15.04-15.07.
14. Sademetevaesel ajal kasutada niisutamist tolmu leviku tõkestamiseks tolmu tekkekohtades ja selle tootmismaalt väljalevikukohtades (sh piirdealadel ning purustussõlmes) ning väljaveoteede piirdealadel regulaarne teede puhastamine, vältimaks tolmu levikut väljaspool kaevandamisala.
15. Metsaraie, raadamine ja katendi (pinnase) koorimine mäeeraldisel ning selle teenindusmaal ei ole lubatud lindude pesitsus- ja poegade üleskasvatamise ajal vahemikus 15.03-15.08. Olemasolevad kuklaspesad tuleb ümber asustada enne raietegevust. Pesade ümberasustamiseks esitada loa andjale Vabariigi Valitsuse 15.07.2004 määruse nr 248 „Kaitsealuse liigi isendi ümberasustamise kord“ kohane taotlus.

Leevendusmeetmete esitamisel on arvestatud nii kohaliku omavalitsuse üksuse seatud tingimusi kui ka keskkonnahäiringute leevendamise võimalusi.

3.3.2. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Saue Vallavolikogu nõustus 15.08.2023 otsusega nr 38 Kirikla kruusakarjääri keskkonnaloa andmisega järgmistel tingimustel:

1. enne kaevandusloa väljastamist koostatakse perspektiivsel kaevandusalal keskkonnamõju eelhindang, milles on kajastatud Saue valla üldplaneering ning sellest tulenevad piirangud;
2. kaevandusala teenindav väljaveotee planeerida Kirikla kruusakarjääri lõuna osast Kirikla-Kohatu teele (nr 2970220) suunaga 11220 Kernu-Kohila teele;
3. kaevandaja on kohustatud säilitama heakorra Saue valla kuuluva Kirikla-Kohatu tee (nr 2970220) osal, mida kasutatakse karjäärist väljaveo teena;
4. sademetevaesel ajal kasutada niisutamist tolmu leviku tõkestamiseks tolmu tekkekohtades ja selle tootmismaalt väljalevikukohtades (sh piirdealadel ning purustussõlmes) ning väljaveoteede piirdealadel regulaarne teede puhastamine vältimaks tolmu levikut väljaspool kaevandusala;
5. purustus-sorteerimissõlm asub kaevandusala kõige madalamas punktis, maksimaalselt kaevandusala lõuna osas ega tohi töötada lindude pesitsus- ja poegade üleskasvatamise ajal vahemikus 15.04-15.07;
6. kaevandusala nõlvad kujundada lauged, et mitte takistada loomade loomulikku liikumist looduses;
7. kaevandamine toimub järk-järgult alustades ala lõuna osast;
8. kaevandusala korrastada paralleelselt kaevandustegevusega järk-järguliselt, et vähendada rohekoridorile levivaid häiringuid (tolm, müra ja loomade liikumisteede hävimine);
9. metsaraie mäeeraldisel ning selle teenindusmaal ei ole lubatud lindude pesitsus- ja poegade üleskasvatamise ajal vahemikus 15.04-15.07;
10. taotleda korrastustingimused Saue Vallavalitsuselt koheselt peale keskkonnaloa väljastamist;
11. kaevandusala taastamisprojekti tuleb ette näha metsa istutus vastavalt EVS standardile (EVS 939-1:2020) „Puittaimed haljastuses”;
12. Saue Vallavolikogu ei nõustu peale taotletava kaevandusloa väljastamist nimetatud asukohas keskkonnaluba pikendama.

Keskkonnaamet edastas 18.08.2023 kirjaga nr DM-124698-15 AS-le Tariston tutvumiseks ja seisukoha võtmiseks kohaliku omavalitsuse üksuse otsuse ning palus teatada, kas ettevõtte nõustub selles esitatud tingimustega või soovib otsuse vaidlustada. AS Tariston teatas 28.09.2023 kirjaga, et nõustub kõigi esitatud tingimustega.

Täiendatud eelnõudele arvamust andes esitas Saue Vallavolikogu 27.02.2025 otsuses nr 5 järgmised tingimused:

1. kehtima jäävad kõik Saue Vallavolikogu varasemad seisukohad ja tingimused loale;
2. karjääri tööaeg on esmaspäevast reedeni kella 8.00–17.00;
3. keskkonnaloale märgitakse täiendavaks tingimuseks, et peale keskkonnaloa väljastamist on ettevõtte kohustatud kooskõlastama kaevandusprojekti kohalikus omavalitsuses enne kaevandustegevuse alustamist;
4. väljaveoks kasutada soovitatav ristumiskoht riigitee 11220 Kernu-Kohila km 2,525 rekonstrueeritakse Transpordiameti poolt väljastatavatele nõuetele vastavaks ning samuti viiakse Kirikla-Kohatu tee tolmuva katte alla vähemalt riigitee kaitsevööndi (30 m) ulatuses enne kaevandustegevuse alustamist;
5. Keskkonnaamet täpsustab keskkonnaloale märgitud tingimust nr 10, millal ning mil viisil

kuklasepesade ümberasustamine toimub.

Kuna kohalik kogukond on avaldanud aktiivset vastuseisu loa andmisele ning tunneb muret elukeskkonna kvaliteedi languse osas, peab Keskkonnaamet põhjendatuks lisada loale kõrvaltingimused, mis leevendavad võimalikke kaevandamisest tulenevaid häiringuid ja ebameeldivusi. Samas saab Keskkonnaamet arvestada Saue Vallavolikogu otsustes nr 38 ja 5 esitatud nende tingimustega, mis ei lähe vastuollu õigusaktidega ega omandiõigusega (nt väljaveotee kasutamise ja karjääri korrastamisel taasmetsastamise tingimused on määratud lähtuvalt nende omaja ehk RMK nõuetest). Eelnõusid on asjakohases ulatuses täiendatud (vt punkt 3.3.3.).

3.3.3. Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimusi tuleb arvestada kui loa andmise nõusoleku aluseid. Kuivõrd ettevõtte on nõus täitma kõiki Saue Vallavolikogu tingimusi ning eelhinnangu järelalusena esitatud keskkonnameetmed arvestavad neid samuti, lisatakse keskkonnaloale kõik keskkonnameetmed, mis on toodud käesoleva korralduse punktis 3.3.1. Keskkonnameetmetes on korrigeeritud Saue Vallavolikogu termineid „kaevandusala“, „kaevandusluba“ ja „taastamisprojekt“ ning nende asemel kasutatakse „kaevandamisala“, „kaevandamisluba“ ja „korrastamisprojekt“.

Kohaliku omavalitsuse üksuse otsuse nr 38 tingimusi nr 1, 10 ja 12 keskkonnaloa kõrvaltingimusteks ei lisata. Keskkonnamõju eelhinnangu andmise kohustus on Keskkonnaametil, mitte loa taotlejal ning eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“. Kehtivatest õigusaktidest tulenevalt annab korrastamistingimused Keskkonnaamet, küsides selleks ka kohaliku omavalitsuse üksuse arvamust. Seega ei saa lisada korrastamistingimuste küsimise nõuet keskkonnaloale, kuivõrd korrastamistingimuste andmise kord on reguleeritud seadusega. Keskkonnaloa kehtivusaja pikendamise võimalused ja nõuded on sätestatud MaaPS-s ja KeÜS-s, mis tähendab, et loa omajal on õigus taotlus selleks siiski esitada. Tingimus nr 12 on loa taotlejale eelkõige informatiivne ega oma õiguslikku kaalu.

KMH algatamata jätmise ja leevendusmeetmete seadmise osas esitas kohaliku omavalitsuse üksus ettepanekud 27.02.2025 otsusega nr 5 (KeHJS § 11 lõike 2² alusel saadeti 03.01.2025 kirjaga nr DM-124698-39 Kirikla kruusakarjääri keskkonnaloa taotlusele koostatud keskkonnamõjude eelhinnangu ja KMH algatamata jätmise otsuse täiendatud eelnõu seisukoha võtmiseks Saue Vallavalitsusele). Keskkonnaamet täiendas eelnõusid vastavalt, lisades asjakohased nõuded ka keskkonnaloa kõrvaltingimusteks ning täpsustades osade kõrvaltingimuste varasemat sõnastust.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Keskkonnaloa taotluse avalikustamise käigus laekus menetlusosalistelt mitmeid küsimusi ja

ettepanekuid taotluse kohta, samuti avaldati soovi viia läbi avalik istung asja arutamiseks. Avalik istung eelnõu arutamiseks toimus 02.01.2024 Haiba rahvamajas, istungi protokoll on registreeritud KOTKAS-s 03.01.2024 kirja nr DM-124698-22 juurde.

3.4.1. Kirjalikud arvamused

Ühes 26.07.2023 e-kirjaga esitatud pöördumises kirja saatja ja Kohatu küla elanike nimel sooviti saada vastuseid allpool toodud küsimustele, millele Keskkonnaamet vastas 24.08.2023 kirjaga nr DM-124698-16.

Esmalt toodi välja, et Keskkonnaamet on 15.06.2023 taotlejale saadetud kirjas nr DM-124698-7 märkinud, et kaasnev keskkonnarisk või keskkonnahäiring on vähene või piisava avaliku huvi puudumisega. Pöördujatele jäi selline eeldus arusaamatuks ja neile esitatud materjalist ei selgunud, millel väide põhineb. Samuti leiti, et ei ole tõene, et puudub piisav avalik huvi, vastupidi - nii Kohatu kui ka Kirikla kogukonnal on kõrgendatud huvi, mistõttu paluti neid kaasata ja hoida kursis antud menetlusega ning edaspidiste menetlustega, mille raames soovitakse karjääri avamist Saue vallas Kohatu külas riigile kuuluval kinnistul Kernu metskond 15 (29701:006:0425).

Keskkonnaamet selgitas, et viidatud väide käis keskkonnaloa taotluse teate maakondlikus või kohalikus ajalehes avalikustamise vajalikkuse kohta, kuna varasema praktika põhjal ei ole taotletava Kirikla kruusakarjääriga sarnase suurusega kruusakarjääride tööga kaasnevad keskkonnahäiringud sedavõrd mastaapsed, et tegevust liigitada olulise häiringuga tegevuste hulka. Keskkonnaameti hinnangul on taotletava karjääri asukoha kinnistuga piirnevate kinnistute ja lähiümbruses paiknevate majapidamiste omanike personaalse kirjaga teavitamine efektiivsem, kuna kõik puudutatud elanikud ei pruugi olla tellinud maakondlikku lehte ja kohaliku lehe ilmumise sagedus on tihti harv. Lisaks Keskkonnaameti saadetud teavituskirjadele avalikustati taotluse esitamisest teade ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning ka Saue valla veebileheküljel.

Teiseks kirjeldati, et Keskkonnaamet on 15.06.2023 kirjas nr DM-124698-7 öelnud, et olemas on eelhindang ja paluti see edastada tutvumiseks. Lisaks märgiti, et tundub menetluslikult kummaline, et võetakse arvesse loa taotleja seisukohta, kuna loa taotleja huvi ei ole tavapärastelt läbi viia täiemahulist keskkonnamõjude hindamist (KMH).

Keskkonnaamet selgitas, et käesolevaks hetkeks ei olnud veel koostatud kavandatava tegevuse kohta eelhindangut ega KMH algamise või algamata jätmise otsuse eelnõud, kuivõrd eelhindangu koostamisel võetakse arvesse ka kohaliku omavalitsuse üksuse arvamust ja võimalikke esitatud tingimusi. Ei ole harvad juhud, kus taotleja peab nendest lähtuvalt ka taotlust korrigeerima (nt vähendama mäeeraldise pindala ja muutma piire). Sellest lähtuvalt võib muutuda ka eelhindangus kirjeldatav keskkond, tegevuse mahud/iseloom ja leevendusmeetmete määramise vajadus. Lisaks, kuna eelhindangus esitatavad keskkonnameetmed kantakse ka keskkonnaloa kõrvaltingimusteks (sõnastust võidakse loa andmise korralduses vajadusel täpsustada) ja need võivad olla loa omajale piiravad, lähtub Keskkonnaamet HMS § 40 lõikest 2, mille kohaselt tuleb enne menetlusosalise suhtes sellise toimingu sooritamist, mis võib

kahjustada tema õigusi, anda talle võimalus arvamuse ja vastuväidete esitamiseks.

Kolmandaks toodi välja, et AS-i Tariston esitatud taotlusmaterjalides on esitatud väide, et „*Kirikla kruusakarjääri mäeeraldise ja mäeeraldise teenindusmaa piiresse ega lähiümbrusesse ei jää ühtegi Natura 2000 võrgustiku- või looduskaitseala. Samuti ei jää taotletava mäeeraldise ümbrusesse kaitse all olevate liikide leiukohti ega elupaiku.*“ Viidati Saue valla uuele üldplaneeringule, mille järgi on kõnealuses piirkonnas tegemist rohealaga, mistõttu toonitati Saue valla poolt Kirikla lubjakivikarjääri keskkonnaloa taotluse menetluse nr M-114643 raames antud seisukohta. Samuti leiti, et väide, et taotletava mäeeraldise lähiümbrusesse ei jää ühtegi looduskaitseala, ei ole õige. Kohatu küla piirneb ning ka osaliselt ulatub Lümandu maastikukaitsealale.

Keskkonnaamet selgitas, et keskkonnalubade taotlused ja nende menetlused on erinevad ning ühes menetluses antud arvamusi või seisukohti ei kanta edasi teise menetlusse. Kirikla lubjakivikarjääri taotluse menetlus nr M- 114643 on lõpetatud ning uue taotluse (Kirikla kruusakarjääri) esitamisega algas uus haldusmenetlus. AS Tariston taotleb võrreldes eelnevaga keskkonnaluba vaid palju väiksema mahuga kruusavarude kaevandamiseks ning loa kehtivusajaks soovitakse 7 aastat. Saue Vallavolikogu on 15.08.2023 otsusega nr 38 nõustunud tingimuslikult keskkonnaloa andmisega ja üheks tingimuseks muu hulgas on, et antava keskkonnaloa kehtivusaega ei olda tulevikus nõus pikendama. Kohalik omavalitsus ei ole keskkonnaloa andmisega nõustumisel näinud vastuolu kehtivate planeeringutega.

On õige, et mäeeraldise ja selle teenindusmaa piiresse ei jää ühtegi Natura 2000 võrgustiku- või looduskaitseala ega kaitse all olevate liikide leiukohti või elupaiku. Analoogete suurustega karjäärade puhul on nende mõjuraadiuseks hinnatud ca 250-300 m mäeeraldise teenindusmaast. Lümandu maastikukaitseala jääb kavandatavast karjäärist enam kui 2 km kaugusele. Lähiümbruses ja mõjupiirkonnas paiknevad liigid selgitatakse välja kavandatava tegevuse eelhinnangu koostamise käigus.

Neljandaks viidati, et Keskkonnaamet on Kirikla lubjakivikarjääri keskkonnaloa andmisest keeldumise korralduses leidnud, et varustuskindlus on tagatud ning taotlus on riigi huviga vastuolus. Juhul kui on midagi muutunud, paluti esitada varustuskindluse arvutus.

Keskkonnaamet selgitas, et Kirikla lubjakivikarjääri keskkonnaloa taotluses hinnati riigi huvi lähtuvalt varustuskindluse tagatusest ehituslubjakivi osas. Ehituskruusa kui kaasneva maavara varustuskindlust toona eraldi ei käsitletud. Tulenevalt õigusaktide regulatsioonide muudatusest hindab nüüd vajadusel varustuskindlust Kliimaministeerium. Ehitusmaavarade kaevandamisloa andmise taotluste menetlustes hinnatakse varustuskindlust juhul, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole loa andmisega nõustunud. Praegusel juhul sellist olukorda ei ole.

Viimasena rõhutati, et ollakse endiselt valmis oma elukeskkonna ja õiguste kaitseks kaaluma õiguslikke vahendeid juhul, kui ei viida läbi täiemahulist keskkonnamõjude hindamist, eiratakse Saue valla üldplaneeringus toodud roheala terviklikkust ja mille tulemusena toimub Kirikla karjäärile kaevandamiseks loa väljastamine.

Keskkonnaamet märkis, et pöördumise esitajatel on õigus oma huvide eest seismiseks kasutada õiguslikke vahendeid oma äranägemise järgi. Keskkonnaamet lähtub oma otsuste tegemisel kehtivatest õigusaktidest ning KeHJS mõistes ei ole tegemist olulise keskkonnamõjuga tegevusega, mille korral on KMH läbiviimine kohustuslik. KMH vajalikkuse üle otsustatakse lähtuvalt eelhinnangust.

Taotluse avalikustamise käigus teatas Transpordiamet, et nõustub loa taotlusega järgmistel tingimustel:

1. oleva ristmiku, riigitee 11220 Kernu-Kohila km 2,525, gabariidid ei vasta maavara väljaveoks vajalikele nõuetele, seega tuleb väljaveoks kasutatav ristumiskoht rekonstrueerida ning selleks kõigepealt taotleda Transpordiametilt EhS § 99 lõike 3 alusel nõuded projekti koostamiseks;
2. samuti tuleb ette näha kasutatava kohaliku Kirikla-Kohatu tee viimine tolmuva katte alla vähemalt riigitee kaitsevööndi (30 m) ulatuses, sest vastavalt liikluseaduse § 7² lõikele 1 on keelatud teed kahjustada ja risustada.

Keskkonnaamet kaalus Transpordiameti soovitud tingimusi. Transpordiamet on menetlusse kaasatud kui piirinaaber ehk kolmas osapool, kelle ettepanekuid tuleb kaaluda ja nendega arvestamist või mitteametustamist põhjendada. Taotletava karjääri mäeeraldis ja teenindusmaa ei kattu ühegi tee kaitsevööndiga, mistõttu Transpordiameti nõue käsitleb maakasutust väljaspool mäeeraldisest teenindusmaad. Keskkonnaloa kõrvaltingimused peavad käsitlema otseselt kaevandamistegevusega seotud leevendus- ja/või ennetusmeetmeid ning need ei saa reguleerida tegevusi, mis ei toimu mäeeraldisest ja selle teenindusmaa piires. Tee kasutamise tingimused saab määrata tee omanik. Keskkonnaamet ei ole vastu, kui keskkonnaloa omanik ja tee omanik lepivad omavahel kokku tee kasutamise tingimused. Eeltoodu alusel ei kavandanud Keskkonnaamet alguses kanda Transpordiameti nõudeid keskkonnaloa kõrvaltingimusteks, kuid tulenevalt menetluse käigus laekunud ettepanekutest muutis seisukohta ning lisas asjakohased kõrvaltingimused siiski loale.

Eelnõude avalikustamisel laekunud arvamused

RMK märkis 20.01.2025 kirjas nr 3-1.1/2023/3910 (registreeritud KOTKAS-s 20.01.2025 numbriga DM-124698-44), et viidatud Kirikla-Kohatu tee nr 2970220 ei kuulu Saue valla omandisse, vaid on riikliku teeregistri andmetel RMK hallatav metsatee. Seega tuleb keskkonnaloa saajal sõlmida tee kasutamiseks leping RMK-ga ning Transpordiameti nõutud ristmiku ümberehitamise projekt kooskõlastada RMK-ga.

Eelnõudele arvamust avaldades soovis Saue Vallavolikogu keskkonnaloa kõrvaltingimuseks määrata, et väljaveoks kasutada soovitud ristumiskoht riigitee 11220 Kernu-Kohila km 2,525 rekonstrueeritakse Transpordiameti poolt väljastatavatele nõuetele vastavaks ning samuti viiakse Kirikla-Kohatu tee tolmuva katte alla vähemalt riigitee kaitsevööndi (30 m) ulatuses enne kaevandustegevuse alustamist.

Eeltoodu alusel täpsustas Keskkonnaamet väljaveotee kasutamist reguleerivate kõrvaltingimuste

sõnastust ja olemust lähtuvalt tee- ja maaomaniku (RMK) nõuetest. Kõrvaltingimuste määramisel ja sõnastamisel arvestas Keskkonnaamet Saue Vallavolikogu otsustes nr 38 ja 5 esitatud nende tingimustega, mis ei lähe vastuollu õigusaktidega ega omandiõigusega.

Lisaks juhtis RMK tähelepanu, et algselt kavandatud kõrvaltingimuses viidatud standard (EVS 939-1:2020 „Puittaimed haljastuses“) ei sisalda mingeid juhiseid karjääride taasmetsastamiseks. RMK hinnangul tuleb riigimaa taasmetsastamisel lähtuda metsaseadusest ja selle alamaktidest. RMK soovitus konkreetse ala taasmetsastamiseks on männi istutus hariliku männi seemikutega, mille kõrgus on vähemalt 8 cm ja istutustiheduseks 3200 tk/ha. Kaevandamisala korrastamisprojekti soovib RMK kooskõlastada. Eeltoodu alusel tuleb ka ala korrastamist reguleerivate kõrvaltingimuste sõnastust ja olemust täpsustada lähtuvalt maaomaniku (RMK) nõuetest. Sarnaselt eelnevale arvestab Keskkonnaamet Saue Vallavolikogu otsustes nr 38 ja 5 esitatud nende tingimustega, mis ei lähe vastuollu õigusaktidega ega omandiõigusega.

Menetlusosaline K.K edastas 25.01.2025 kirjaga (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 27.01.2025 numbriga DM-124698-45) enda ja Kohatu küla elanike nimel arvamused, küsimused ja ettepanekud Keskkonnaameti 07.01.2025 kirjaga nr DM-124698-41 tutvumiseks ja arvamuse andmiseks saadetud Kirikla kruusakarjääri keskkonnaloa nr KL-519576 andmise korralduse ja loa eelnõude kohta. Keskkonnaamet vastas 21.02.2025 kirjaga nr DM-124698-46. Alljärgnevalt on kokkuvõtvalt toodud peamised küsimused ja vastuväited ning Keskkonnaameti selgitused.

Esmalt rõhutati kirjas, et Kohatu küla elanikud on ühiselt vastu antud keskkonnaloa andmisele, kuna tegevusega kaasnevad negatiivsed mõjud kohalikule keskkonnale, elanike elukvaliteedile ning eiratakse kogukonna ühiseid huve. Samuti leiti, et edastatud korralduse eelnõus on puudu rohkem kui kümme viidet kirjadele ja kuupäevadele, mis jätab mulje, et kogu tegevus on läbi viidud kiirustades ja lohakalt.

Keskkonnaamet märkis, et taotletava karjääri teenindusmaa ning Kohatu küla majapidamiste vahele jäävad (Maa- ja Ruumiameti geoportaali ortofoto alusel) Kernu metskond 15 kinnistu metsamassiivid. Kohatu küla territooriumil asuvatest majapidamistest lähim paikneb linnulennult 920 m kaugusel ning järgmised lähemad kinnistud 980 m, 1100 m ja 1300 m kaugusel. Keskkonnaamet tõi välja, et varasemalt ei ole praktikas leidnud kinnitust, et suurte metsamassiivide taga enam kui 900 m kaugusel asuv kruusakarjäär tekitaks kinnistute elanikele või nende varadele pöördumatuid negatiivseid kahjustusi või et kavandatav kaevandamine põhjustaks ülenormatiivsed häiringuid sellisel kaugusel. Väite aluseks on suurtele pindaladele kaevandamislubade taotlemisel läbi viidud keskkonnamõju hindamiste aruannete järeldused ning samuti on lähtutud Kirikla kruusakarjääri keskkonnaloa taotluses toodud arvutustest, mille kohaselt on 450 m kaugusel purustus-sorteerimissõlmest müratasemeks saadud 52 dB, mis jääb alla lubatud päevase aja piirtaseme 60 dB. Müra kandumist karjäärist välja on mõnevõrra võimalik vähendada müratõkkevallidega ning tolmu levikut vähendada teede niisutamise ja nende korrashoiuga, mistõttu on sellekohased tingimused kavandatud kanda ka kõnealusele kaevandamisloale. Kohalikku elu puudutavates küsimustes on otsustajaks eelkõige kohaliku omavalitsuse üksus, kes käesoleval juhul on loa andmiseга nõustunud ega ole näinud vastuolusid.

Kirjade kajastamise osas selgitas Keskkonnaamet, et eelnõude lihtsamaks jälgimiseks on kajastatud loa andmise üle kaalumisel arvestatud olulisemaid dokumente ning erinevate menetlusetappide tähtaegade pikendamise taotluseid ja nende rahuldamist ei ole kajastatud kogumahus, kuivõrd need dokumendid on kõigile avalikult kättesaadavad. Menetlus nr M-124698 on kestnud alates 05.06.2023 s.o enam kui 1,5 aastat, tegemist on avatud menetlusega, mille raames on toimunud avalik istung ning menetluse käigus laekunud pöördumisi on põhjendatud juhul ka arvestatud, nt viidi kaitsealuste liikide tuvastamiseks läbi inventuur.

Teiseks toodi kirjas välja, et küla tervikuna tunneb, et küla elanike seisukohti ei ole piisavalt arvesse võetud. Kirjeldati, et tegemist ei ole pelgalt individuaalsete kaebustega, vaid ühise seisukohaga, millele tugineb kogu Kohatu küla kogukond ning ei nõustunud Keskkonnaameti hinnanguga, et tegevusega kaasnevad keskkonnariskid ja häiringud on väikesed. Lisaks juhiti tähelepanu sellele, et piirkonna rohevõrgustiku terviklikkus ning kohalike elanike elukeskkond on olulised.

Keskkonnaamet selgitas, et järgib oma töös tasakaalustatud lähenemist, arvestades nii keskkonnakaitset, kogukonna huve kui ka seaduslikku majandustegevust. Amet peab lähtuma seadustest ja üldisest keskkonnahoiust ning tegevus tugineb õigusaktidele ja eksperthinnangutele, mitte ainult subjektiivsetele arvamustele. Samuti juhtis Keskkonnaamet tähelepanu, et avatud menetluse raames on olnud igaühel õigus esitada oma arvamusi ja seisukohti. Kõik laekunud kirjad on registreeritud KOTKAS-s ning neile ka vastatud (v.a isikule H.T, kuivõrd tema küsimusele saab vastata siis, kui on selgunud kõik arvamused eelnõude kohta), kas siis eraldi kirjaga või korralduse eelnõus. Avalikul istungil osalenute nimekirjas olnud isikud on lisatud menetlusosalisteks (kui nad juba varasemalt polnud määratud) ning nende antud või rahvastikuregistrist saadud kontaktandmetele on edastatud ka eelnõud. Keskkonnaamet hindab kohalike elanike arvamusi, kuid otsuste tegemisel lähtub objektiivsetest faktidest ja kehtivatest nõuetest.

Kolmandaks leiti, et Kirikla kruusakarjääri alale planeeritud tegevus kahjustaks oluliselt piirkonna rohevõrgustikku ning märgiti, et ala naabruses on juba tuvastatud kaitsealuste liikide elupaigad, mis vajavad põhjalikumalt keskkonnamõju hindamist (KMH). Kohalikud elanikud pole veendunud, kas eelhinnang on kajastanud kõiki olulisi aspekte ja taganud looduskeskkonna piisava kaitse, sh loomade liikuvuse tagamise rohealal, kui see osaliselt raadatakse ja lahti kaevatakse. Veel ei olnud avalikul istungil KOV-i esindaja selgitused ammendavad, arusaadavad ega piisavad, kuidas lõpuks roheala siiski toimima hakkab.

Kaitsealuste liikidega seonduvat on põhjalikumalt selgitatud Keskkonnaameti 05.03.2024 kirjas nr DM-124698-33, mis on avalikult kättesaadav ning seetõttu vastuses ei korratud. Keskkonnaamet märkis, et Saue Vallavolikogu on 15.08.2023 otsuses nr 38 toonud välja, et karjääri avamisel säilib rohekoridorist 700 m laiune metsamaa ala, millega on tagatud loomade liikumine ja rohekoridori toimimise säilimine. Samal ajal peab kaevandamine toimuma järkjärgult ning korrastamine paralleelselt kaevandamisega. Saue Vallavolikogu on tingimuslikult nõustunud loa andmisega sellesse piirkonda, mis tähendab, et omavalitsus pidi olema veendunud, et planeeringutega vastuolu puudub ja karjääri rajamine selles asukohas on

kooskõlas valla nägemusega ning kogukonna huvidega.

Neljandaks asusid menetlusosalised seisukohale, et käesolevas menetluses pole piisavalt selgitatud, miks on vaja avada uus karjäär, kui piirkonnas on juba olemas toimivad karjäärid ja maavara varustuskindlus on rahuldav. Kohatu küla elanike hinnangul ei ole Kirikla kruusakarjääri avamise põhjendused piisavalt tõendatud ning jääb arusaamatuks, miks loa andmise puhul ei tule eraldi varustuskindlust määrata.

Keskkonnaamet selgitas, et varustuskindluse tagatuse kohta leiab rohkem infot Kliimaministeeriumi veebileheküljelt, kus on toodud kõigi ehitusmaavarade varustuskindluse tagatus maakondade kaupa. Detailse varustuskindluse hinnangu saab Kliimaministeeriumi maavarade osakonnalt.

Viiendaks märgiti kirjas, et 02.01.2024 toimunud avalikul arutelul küsiti, kas AS Tariston kavatses tulevikus kaevandada ka lubjakivi, kui kruusavarud ammenduvad. Ettevõtte väitis, et sellist kavatsust pole, kuid kogukonnas valitseb endiselt mure, et karjääri ulatus ja mõju võivad tulevikus laieneda. Lisaks leiti, et mitmed kohaliku omavalitsuse esitatud tingimused, nagu teede tolmuwabana hoidmine ja roheala järkjärguline taastamine, on jäänud konkreetsetelt sõnastamata ja tagamata.

Keskkonnaamet viitas, et taotluste esitamine ei ole keelatud. Kui AS Tariston soovib tulevikus taotleda keskkonnaluba lubjakivi kaevandamiseks, tuleb ettevõttel selleks esitada uus taotlus ning algab uus avatud haldusmenetlus. Loale kõrvaltingimuste kandmise kohta märkis Keskkonnaamet, et nende sõnastus on toodud loa andmise korralduse ja loa eelnõudes, mille kohta oli kõigil õigus arvamust esitada. Loa eelnõu arutamiseks toimunud avaliku istungi raames ei esitatud ettepanekuid tingimuste muutmiseks. Loa kõrvaltingimused on täitmiseks kohustuslikud ning kui tuvastatakse rikkumisi, rakendatakse seaduses ette nähtud meetmeid.

Lisaks esitati kogukonna nimel järgmised ettepanekud:

1. viia läbi täiemahuline keskkonnamõjude hindamine, et põhjalikult analüüsida karjääri avamisega kaasnevat keskkonnamõjusid ja tagada, et rohevõrgustikku ei kahjustata.
2. Esitada täpne ja ammendav analüüs maavara varustuskindluse kohta, et hinnata uue karjääri avamise vajadust ja proportsionaalsust.
3. Kaasata Kohatu küla kogukond igasse protsessi etappi, tagades avatud ja kaasava menetluse.

Täiendavalt rõhutati, et Kohatu küla elanike vastuseis Kirikla kruusakarjääri keskkonnavalga andmisele on põhjendatud ning tugineb nii keskkonna- kui ka kogukonna huvidele. Keskkonnaametil paluti arvestada esitatud seisukohtade ja ettepanekutega, et tagada vastutustundlik ja ühiskonna huvidest lähtuv otsustusprotsess.

Keskkonnaamet jäi seisukohale, et KMH läbiviimine ei ole põhjendatud. Karjääri tööga kaasnevat mõjusid on analüüsitud keskkonnamõju eelhinnangus ning leitud, et ei ole ette näha olulise negatiivse keskkonnamõju tekkimist. Varustuskindlusega seonduvat ning avatud menetluse läbiviimist ja kohalike elanike huvidega arvestamist või mitteamvestamist oli vastuskirjas eespool läbivalt selgitatud ega korratud enam. Kaasamisega seonduvalt tõi

Keskkonnaamet välja, et isikule, kes avaldab soovi saada teavet keskkonnaloa menetluse käigus toimuvatest avalikest väljapanekutest ja aruteludest, saadetakse nende kohta teade tema nimetatud elektronposti või postiaadressil. Kui kontaktandmeid ei edastata, siis umbisikuliselt kaasamine pole võimalik. Keskkonnaamet on infot jaganud järgmiselt: teavitanud menetluse algatamisest, eelnõude valmimisest ja avaliku istungi toimumisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning samuti saatnud olemasolevatele kontaktandmetele personaalseid teavituskirju. Avaliku istungi toimumisest teavitati kohalikus ajalehes Saue Valdur.

3.4.2. Avaliku istungi kokkuvõte

Keskkonnaloa nr KL-519576 andmise otsuse ja loa eelnõu avalikustamise käigus toimunud avalikult istungil käsitleti kokkuvõtvalt järgmisi küsimusi:

1. AS-i Tariston tulevikuplaanid- kas kavandatakse kaevandada ka lubjakivi, kui kruusavarud on ammendatud (ettevõtte sõnul sellist kavatsust pole);
2. KOV-i roll otsuste tegemisel ja mis põhjustel oli KOV Kirikla kruusakarjääri keskkonnaloa andmisega nõus (KOV-i esindaja selgitas);
3. varustuskindlus piirkonnas (Keskkonnaamet selgitas, kes hindab ja millal);
4. mürahäiring (Keskkonnaamet selgitas kõrvaltingimusi);
5. keskkonnaloa kõrvaltingimuste täitmine (Keskkonnaamet selgitas järelevalvega seonduvat);
6. rohevõrgustiku rikkumine (KOV-i esindaja selgitas);
7. kuhu müüakse kaevandatav materjal (ettevõtte selgitas, et eelkõige Rail Baltic, Via Baltica);
8. Kohila-Hageri tee kvaliteet (KOV-i esindaja selgitab, küsimused väljuvad kohati keskkonnaloa eelnõu arutelu raamest);
9. karjääri sügavus ja veevarustus (AS Tariston selgitas, et kogu varu on ülevalpool veetaset);
10. karjääri tööaeg, kellaajad;
11. katendivallide rajamine elamute suunale (Keskkonnaamet selgitas).

Lisaks edastas Keskkonnaamet avalikul arutelul osalenutele 03.01.2024 kirjaga nr DM-124698-22 protokoll ning loa andmise otsuse ja loa eelnõud täiendavaks tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks, tähtajaga hiljemalt 09.01.2024. Märgitud kuupäevaks laekus menetlusosaliselt H.T 05.01.2024 e-kiri, milles paluti selgitust eelnõus esitatud roheala järk-järgulise taastamise kohta. H.T selgitas, et avalikul arutelul jäi arusaamatuks, kas AS Tariston nõustus karjääri korrastamisega järk-järguliselt või mitte. Keskkonnaamet vastas 03.04.2025 kirjaga nr DM-124698-50 ja selgitas, et edastatud eelnõudes oli loa kõrvaltingimusteks märgitud kaevandamisala korrastamise kohustus paralleelselt kaevandamisega järk-järguliselt ning korrastamisprojektis ette näha metsa istutus. Menetluse jooksul on AS Tariston olnud nõus täitma kõiki eelnõu kohaseid loale kantavaid kõrvaltingimusi ega ole ka nimetatud kõrvaltingimuste täitmisele vastu vaieldud. Kui täiendatud eelnõudele vastuväiteid ei laeku, määratakse kõnealune kõrvaltingimus loale ja kuulub täitmisele.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning

kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalused kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitse loa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitse-loa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan
3. Läbilõiked
4. Korrastatud maa plaan

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Riigimetsa Majandamise Keskus, Saue Vallavalitsus, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Marin Varblane
vanemspetsialist
maapõuebüroo